HÖGSKOLAN I BORÅS

Klinisk omvårdnad: Psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom
Clinical Nursing: Mental Health, Illness and Disease

9 högskolepoäng
9 credits

Ladokkod: B1SP01
Version: 2.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom vård 2019-10-23
Gäller från: VT 2020

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (G2F)
Utbildningsområde: Vård
Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap
Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i sjuksköterskeutbildning 180 högskolepoäng:

Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad:
- Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad, 15 hp
- Klinisk omvårdnad: Allmän omvårdnad 25,5 hp

Medicinsk vetenskap:
- Humanbiologi, 15 hp
- Mikrobiologi och vårdhygien, 4,5 hp
- Klinisk medicin: Somatisk ohälsa och sjukdom, 7,5 hp

Dessutom ska följande delmoment vara avslutade och godkända:
i kursen Klinisk omvårdnad: Somatisk hälsa, ohälsa och sjukdom, 31,5 hp *(Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad)*
- Kliniska färdigheter

i kursen Farmakologi och läkemedelsräkning, 7,5 hp *(Medicinsk vetenskap)*
- Läkemedelsräkning, 1,5 hp
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll
Kursen behandlar psykiatrisk omvårdnad i relation till psykisk ohälsa och sjukdom ur ett livsvärldsperspektiv för barn och ungdomar, vuxna och äldre. Psykiatrisk omvårdnad i förhållande till psykiatrisk behandling belyses. Vårdprocessens olika delar i psykiatrisk vårdkontext problematiseras och teoretiseras. Vidare belyses olika vårdhandlingar och vårdaktiviteter i relation till människor med psykisk ohälsa. Kursen har en helhetssyn som innefattar patienten och dess närstående där ett etiskt förhållningssätt beaktas. I kursen belyses även hållbarhetsperspektiv i relation till psykiatrisk omvårdnad.

Mål
Efter avslutad kurs ska studenten med avseende på

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för psykiatrisk omvårdnad,
1.2 redogöra för etiska teorier/begrepp och värden med relevans för psykiatrisk omvårdnad,
1.3 redogöra för innebörden i ett vårdande samtal inom psykiatrisk vård.

2. Färdighet och förmåga:
2.1 identifiera psykisk ohälsa och behov av psykiatrisk omvårdnad i alla åldrar,
2.2 planera, genomföra, utvärdera och dokumentera individuell omvårdnad vid psykisk ohälsa i samverkan med patient, närstående och övriga vårdaktörer,

2.3 tillämpa vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för psykiatrisk omvårdnad,
2.4 tillämpa ett vårdande samtal inom psykiatrisk vård.
2.5 informera, undervisa och handleda patient och närstående i hälsoprocessen,
2.6 reflektera över hur patient och närståendes situation påverkas av gällande lagar och författningar inom psykiatrisk vård,
2.7 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
2.8 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande I vårdarbete.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 identifiera, analysera och reflektera över hur genus, kultur och etnicitet påverkar patienter inom psykiatrisk vård,
3.2 kritiskt granska, reflektera över och värdera självreflektionens betydelse i mötet med patient och närstående i psykiatrisk omvårdnad,
3.3 identifiera, analysera och reflektera över etiska dilemman i psykiatrisk vårdverksamhet,
3.4 värdera och reflektera över omvårdnad i relation till hållbar utveckling inom psykiatrisk vård.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av:

- Föreläsningar
- Reflektionsseminarier

I föreläsningarna ges en översikt av kursens innehåll, orientering om aktuella frågeställningar och perspektiv inom studieområdet som stöd för studentens självstudier.

I seminarier sker en reflekterande bearbetning av kurslitteratur och övriga innehåll. De verksamhetsförlagda studierna innebär tillämpade och problemorienterade studier i relation till psykiatrisk kontext.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Reflektionsseminarium – Omvårdnad av suicidnära patienter
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.6, 2.8, 3.1
Högskolepoäng: 0,5 hp
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Reflektionsseminarium – Psykiatrisk omvårdnad ur ett patientperspektiv
Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.6, 3.4
Högskolepoäng: 0,5 hp
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Reflektionsseminarium – Etik inom psykiatrisk kontext
Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.3, 2.8, 3.1, 3.3
Högskolepoäng: 0,5 hp
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Verksamhetsförlagd examination
Lärandemål: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 6,0
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Skriftlig inlämningsuppgift
Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.1, 2.3, 2.7, 2.8, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade uppsamlingstentamen, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende försjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs.I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

(Litteraturlistan gäller fr.o.m. GSJUK18h)

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber. ca 200 s.

Berglund, M. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Reflektion i lärande och vård en utmaning för sjuksköterskan*. Lund: Studentlitteratur. ca 80 s.

Dahlberg, K. (2014). *Att undersöka hälsa och vårdande*. Stockholm: Natur & Kultur. 208 s.

Nyberg, U. (2018). *Suicidprevention i praktiken*. Stockholm: Natur & Kultur. 215 s.

Psykiatri Skåne. (2017). *SPISS – suicidprevention i svensk sjukvård*. [Återfinns elektroniskt]

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: Etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur. 485 s.

Skärsäter, I. (2019). *Omvårdnad vid psykisk ohälsa – på grundläggande nivå.* 3. uppl., Lund: Studentlitteratur. 533 s.

Wiklund, L. (2003). *Vårdvetenskap i klinisk praxis*. (kap. 4-6). Stockholm: Natur och kultur. 130 s.

Wiklund Gustin, L. (2015). *Psykologi för sjuksköterskor*. Lund: Studentlitteratur. 404 s.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i *Sjuksköterskeutbildningen* 180 hp

Plagiatkontroll
Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Efter avslutad kurs erhåller studenten högskolepoäng fördelat på vårdvetenskapliga deldiscipliner enligt följande:
- Klinisk omvårdnad 6 hp
- Vårdandets etik 1hp
- Vårdandets didaktik 0,5 hp
- Vårdandets sociologi och psykologi 1 hp
- Vetenskaplig teori och metod 0,5 hp